

Analysavdelningen
Stefan Granbom

Sommarjobbare och pension

Storleken på din inkomst har betydelse för din framtida pension. Om du har en årsinkomst på mer än 24 873 kronor (2025) så måste du betala skatt. Det innebär i sin tur att du tjänar in pengar till din allmänna pension på hela årsinkomsten. Tjänar du mindre än så får du inget inbetalt alls till den allmänna pensionen.

Syftet med denna promemoria är att informera ungdomar som sommarjobbar, och därmed kommer att deklarerar en låg årsinkomst, att inkomstens storlek har betydelse för den framtida pensionen. Det finns bland annat en nedre inkomstgräns som man måste komma över för att tjäna in till allmän pension, det vill säga för att få intjänade pensionsrätter.

Det är den årliga deklarerade inkomsten som ligger till grund för beräkningen av hur mycket som tjänas in till den allmänna pensionen. Om inkomsten under året hamnar över gränsen för när en person behöver betala skatt tjänar individen in till sin allmänna pension. Gränsen, eller tröskelvärdet, går vid 42,3 procent av prisbasbeloppet. För år 2025 innebär det att man tjänar in till sin allmänna pension och får pensionsrätt om inkomsten under året är 24 873 kronor eller mer.

Om inkomsten passerar denna gräns så är inkomsten pensionsgrundande från första kronan, det vill säga hela årsinkomsten ligger till grund för beräkning av pensionsrätten. Om inkomsten är lägre så får man ingen pensionsrätt alls.

En person som har en inkomst betalar allmän pensionsavgift till den allmänna pensionen på 7 procent av sin lön. Inbetalningen sker tillsammans med preliminärskatten. Därutöver betalar arbetsgivarna för sina anställda en pensionsavgift på 10,21 procent av varje anställds lön till pensionssystemet. Totalt är det således 17,21 procent som betalas in i avgift till den allmänna pensionen.

En sommarjobbare som har en årsinkomst på 24 873 kronor får en pensionsrätt på 17,21 procent av 24 873, det vill säga 4 281 kronor. Under denna gräns om 24 873 kronor ges ingen pensionsrätt, se tabell nedan. Över tid förräntas pensionsrätten och dessutom får personen arvsvinster på beloppet fram till den tidpunkten då pensionen tas ut. Om pensionen tas ut vid 70 års ålder, prognostiserad riktålder¹, förväntas pensionsrätten på 4 281 kronor att ge cirka 732 kronor per år livet ut i allmän inkomstgrundad pension, räknat i dagens penningvärde. Individen som ingår i exemplet antas vara född 2008 och tjäna inkomsten vid 17 års ålder. Antagen ålder för individen har marginell betydelse för resultatet. Om pensionen istället tas ut vid 71 års ålder förväntas pensionsrätten istället ge cirka 780 kronor per år livet ut, räknat i dagens penningvärde. Varje tusenlapp extra i årslön förväntas ge cirka 26 kronor extra per år livet ut i allmän inkomstgrundad pension om uttagsåldern är 70 år.

¹ Pensionsålder som tar hänsyn till den ökande medellivslängden i Sverige.

På arbetsinkomster upp till 255 000 kronor per år är pensionsavsättningen större än beloppet som individen betalar i inkomstskatt. Inkomstskatten är då under 17,21 procent av lönen vilket beror på grundavdraget, jobbskatteavdraget och att arbetsgivaren betalar 10,21 procent av den totala pensionsavgiften på 17,21 procent.

Lön under ett år ger i allmän pension (dagens penningvärde), kronor

Årsinkomst, vid 17 års ålder	Pensionsrätt	Inkomstskatt på arbetsinkomst (32,37%)	Högre pension per år vid uttagsålder 70 jämfört med ingen lön	Högre pension per år vid uttagsålder 71 jämfört med ingen lön
24 872	0	0	0	0
24 873	4 281	1 700	732	780
50 000	8 605	3 751	1 464	1 548
100 000	17 210	9 686	2 928	3 120

Vid beräkningen av hur pensionsrätten kommer att utvecklas i våra exempel ovan har vi behövt göra vissa antaganden. Vi antar att den genomsnittliga inkomstillväxten i samhället långsiktigt är 1,8 procent utöver inflationen (vid beräkning av inkomstpension) och att fondavkastningen är 3,25 procent utöver inflationen (vid beräkningen av premiepensionen). Dessa antaganden påverkar förräntningen av pensionsrätten.

Om sommarjobbaren har årsinkomsten 24 873 kronor i tre år i rad blir pensionen cirka tre gånger högre än om inkomsten tjänas in under bara ett år. Individen får då 2 148 kronor per år i allmän inkomstgrundad pension, om pensionen tas ut vid 70 års ålder. Om individen istället tar ut pensionen vid 71 års ålder så ger dessa intjänande pensionsrätter 2 280 kronor per år. En tusenlapp extra i lön under tre år ger cirka 78 kronor per år i allmän inkomstgrundad pension.

Nedanstående tabell visar statistik för de som nådde över tröskelvärde i lön och som fick pensionsrätt år 2023. Vi har här valt ut personer under 20 år för att begränsa oss till den grupp av individer som brukar arbeta kortvarigt. Vissa av dessa kan dock arbeta under en längre period och vissa personer som är äldre än 20 år kan också arbeta kortvarigt.

Antal och medelbelopp för pensionsgrundande inkomst år 2023 som fick pensionsrätt och som var under 20 år

	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	172 118	91 478	80 640
Medelbelopp årsinkomst	76 460	72 569	80 875

Antalet personer i åldern 15–19 år som var sysselsatt minst en timme per vecka enligt SCB:s arbetskraftsundersökningar (AKU) var 275 300 i juli 2023 och 251 700 i juli 2024. I den åldersgruppen är det flest individer som var sysselsatt i juli. Totalt var det 381 000 personer under 20 år som hade någon lön under hela år 2023 enligt statistik från SCB. Alla dessa individer nådde dock inte över tröskelvärde på cirka 25 000 kronor i lön per år för att få pensionsrätt.